

Archeologisch advies nr.	MP22a41
Datum	8-6-2022
Plangebied	Oss, Looveltlaan 25
Intern nummer gemeente	
Op verzoek van	Jantine Smulders, gemeente Oss
Betreft	Archeologische toets intern gemeentelijk project
Huidig gebruik	Wijkcentrum en verpleeghuis
Geplande bodemingreep	Sloop wijkcentrum en verpleeghuis en nieuwbouw MFA
Omvang plangebied	3059 m ²
Initiatiefnemer	Gemeente Oss
Samenvatting intern advies Mijke Peeters (Archeoloog / beleidsadviseur erfgoed)	Archeologisch onderzoek is niet nodig. Er geldt wel een meldingsplicht (zie uitgebreid advies achterin dit document).

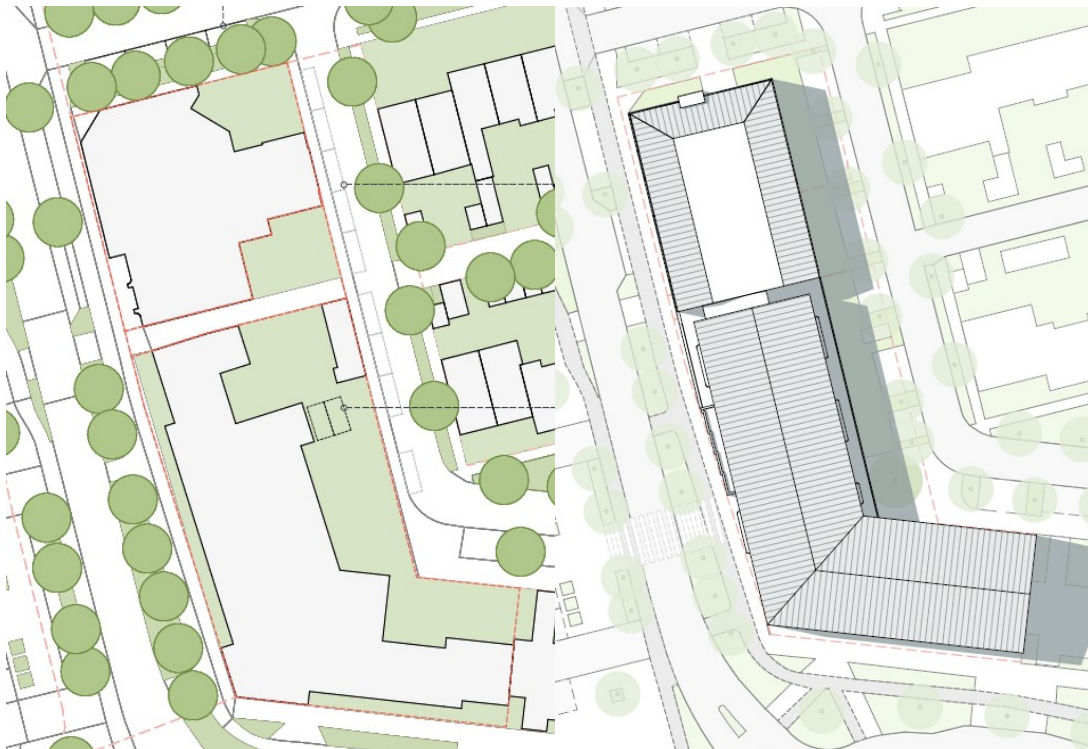
Inleiding/Project

Een initiatiefnemer heeft het voornemen om een wijkcentrum en verpleeghuis te slopen en een multifunctionele accommodatie (MFA) te bouwen op de locatie Looveltlaan 25 te Oss.

De ingrepen die hiermee gepaard gaan, betreft:

- *Sloop van de bestaande bebouwing en weghalen bestaande bestrating en inrichting met opp. van circa 3059 m² (bron: gemeten op ontwerp-tekening) en diepte onbekend (vermoedelijk dieper dan 30 cm-mv).*
- *Bouw van de MFA met zorgwoningen en woongroepen, aanleg nieuwe parkeerplaatsen en inrichting op hetzelfde oppervlak en diepte onbekend (vermoedelijk dieper dan 30 cm-mv).*

De bodemingrepen gaan dermate diep, dat eventueel aanwezige archeologische resten worden bedreigd. Vandaar dat de gemeente de afweging maakt of archeologisch onderzoek al dan niet aan de orde is. Vraagstelling: Worden er mogelijk aanwezige archeologische resten bedreigd door de plannen, en zo ja; hoe dient daar mee omgegaan te worden?

Figuur 1. Ligging plangebied met links de huidige situatie en rechts de beoogde situatie.

Archeologische/ landschappelijke gegevens plangebied

- Beleidskaart: hoge verwachtingswaarde, bebouwing Oss en al gedeeltelijk onderzocht voor de wijk Ussen (zie volgende paragraaf).
- Bestemmingsplan Noord-West-Oss - 2013: Er is voor het plangebied geen dubbelbestemming Waarde – Archeologie opgenomen in het bestemmingsplan.
- AMK-terrein: Het plangebied ligt niet binnen een AMK terrein of direct aangrenzend.
- Vondstlocaties: In het plangebied zelf of binnen 100 meter zijn geen aanvullende vondstlocaties in Archis bekend.
- Historisch kaartmateriaal: volgens het Bonneblad was het plangebied rond 1900 in gebruik als: akkerland
- Bodem en landschap: hoge bruine enkeerdgrond (bEZ21) vermoedelijk gevormd op een terrasvlakte (M42yoV) op basis van omgeving geomorfologie kaart. Archeologische resten worden dus op enige diepte beneden maaiveld (minimaal 50 cm –Mv) verwacht.
- Verstoringen: In het gebied zijn de volgende verstoringen bekend: Tussen 1986 en 1988 is de wijk ontwikkeld en vanaf 1988 is het wijkcentrum te zien op de kaart. In 1993 zijn wat kleine veranderingen aan het wijkcentrum te zien en staat het verpleeghuis en zorgwoningen er. In 2018 is nog een verbouwing te zien aan de oost kant van het verpleeghuis.
- Verontreinigingen/explosieven: Voor dit plangebied zijn nog geen bodemonderzoeken of andere milieukundige gegevens bekend. Het plangebied is volledig onverdacht van ontplofbare oorlogsresten uit WOII.

Reeds uitgevoerd onderzoek (zie: “Van kennis naar beleid”, Jansen en Laan, 2022)

De ontwikkeling van een woonwijk rond het voormalige gehucht Ussen vormde in de jaren '70 van de vorige eeuw een unieke gelegenheid om op grote schaal een laat-prehistorisch landschap door middel van archeologisch onderzoek in kaart te brengen (Van der Sanden 1987). Uiteindelijk is van het totale plangebied van circa 200 ha ruim 30 hectare opgegraven. Daarbij werden de locaties van opgravingen grotendeels bepaald op basis van de aan-of afwezigheid van archeologische indicatoren (sporen) in de wegcunetten.

Bij de verschillende opgravingen zijn sporen uit de perioden brons- en ijzertijd, Romeinse tijd en volle/late middeleeuwen aan het licht gekomen. De brons- en ijzertijd worden gekenmerkt door ruim verspreide bewonings- en begravingssporen; in feite is er voor deze perioden – met name de ijzertijd - sprake van één vindplaats bestaande uit een uitgestrekt bewoond en gebruikt ijzertijdlandschap. In de loop van de ijzertijd zien we dat de bewoning zich meer gaat concentreren. Een ontwikkeling die samengaat met de inrichting van het landschap rondom nederzettingen en grafvelden door middel van greppelsystemen. Voor de resultaten wordt verwezen naar Van der Sanden en Van den Broeke 1987; Schinkel 1998, Wesselingh 2000, Fokkens e.a. 2019 en Jansen 2021.

In de publicatie ‘*Van kennis naar beleid*’ zijn alle gegevens van de opgravingen in Ussen op een rijtje gezet, en is een advies voor de toekomst geformuleerd. Het advies voor het huidige plangebied luidt als volgt (zie figuur 2):

- Algemeen: De bebouwde delen, wegen etc. kunnen worden vrijgegeven (zie topografische ondergrond).
- Opgegraven en/of archeologisch verkende gebieden kunnen worden vrijgegeven (donkerblauw).
- In het resterende deel van het plangebied (lichtgroen) is archeologisch onderzoek mogelijk aan de orde, maar alleen indien het een grootschaligere ontwikkeling betreft die de ondergrens van 1000 m² overschrijdt. Bij overschrijding van deze ondergrens is een maatwerkadvies door de gemeentelijk archeoloog gewenst. Deze zal op basis van de locatie, de archeologische resultaten in de directe omgeving en de verwachte mate van verstoring bekijken of er sprake kan zijn van voldoende kennismeerwaarde en of een onderzoek (opgraving, eventueel voorafgegaan door een proefsleuvenonderzoek) noodzakelijk wordt geacht.

Figuur 2. Uitsnede kaartlaag 'Van kennis naar beleid'. Het huidige plangebied is rood omlijnd.

Conclusies en advies

De nieuwe bebouwing komt nagenoeg op dezelfde locatie als de voormalige bebouwing. Dit gebied is niet onderzoeksplichtig, aangezien de voormalige bebouwingscontouren zijn vrijgegeven (zie 'Van kennis naar beleid'). De werkzaamheden buiten de bebouwingscontouren zijn beperkt, en blijven (nagenoeg) binnen de 1000 m² verstoring (herinrichting terrein, aanleg verhardingen). Aanvullend archeologisch onderzoek wordt dan ook niet nodig geacht.

Meldingsplicht

Er geldt ten alle tijden een meldingsplicht. Hiertoe zullen de volgende teksten worden opgenomen in de omgevingsvergunning:

1. De start van de graafwerkzaamheden dient twee weken voor de werkstart aan de gemeentelijk archeoloog te worden gemeld per email (m.peeters@oss.nl)
2. De mogelijkheid dat er in het plangebied archeologische vondsten worden gedaan, wordt – gezien de hoge archeologische verwachting – niet uitgesloten. Wij wijzen u nadrukkelijk op uw wettelijke verplichting (Erfgoedwet; paragraaf 5.4) om archeologische vondsten te melden. Bij het doen van vondsten waarvan u vermoedt dat het om archeologische vondsten of sporen gaat ben u verplicht deze onmiddellijk te melden bij de bevoegde instantie, in dit geval de gemeente. U kunt uw vondsten melden bij de gemeentelijk archeoloog M. Peeters **en** aan de gemeentelijk projectleider of de gemeentelijk contactpersoon van uw project. Beiden zijn bereikbaar via het algemene nummer van de gemeente 14 0412.

N.B. Dit advies geldt voor het schetsplan dat nu is ingediend (d.d. 7-6-2022). Indien het schetsplan in de toekomst wordt aangepast, dient dit plan opnieuw archeologisch getoetst te worden.

Willem van Erp, 8-6-2022

Aangevuld en akkoord gemeentelijk archeoloog gemeente Oss, 8-6-2022

Mijke Peeters

Email: m.peeters@oss.nl

Tel.nr.: 14 0412

Aanwezig: ma-di-wo (do-ocht mobiel bereikbaar)